

ความชุกของโรคชนสมาธิสั้นในนักเรียนประถมของโรงเรียน
ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

โดย
แพทย์หญิงวรลักษณ์ ภัทรกิจนรินทร์

วิทยานิพนธ์นี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและฝึกอบรม
ตามหลักสูตรเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
สาขากุมารเวชศาสตร์ของแพทยสภา

พ.ศ. ๒๕๕๐

ลิขสิทธิ์ของสถาบันผู้ฝึกอบรม

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

บทนำ: โรคสมาธิสั้น (Attention deficit-hyperactivity disorder, ADHD) เป็นปัญหาทางจิตเวชที่พบได้บ่อยที่สุดในเด็กวัยเรียน ส่งผลกระทบต่อการศึกษา การเข้าสังคม แต่เด็กที่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างเหมาะสมจะมีการพยากรณ์โรคดี โดยมีพฤติกรรมและผลการเรียนที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน หลายประเทศทั่วโลกได้ทำการ ศึกษาเรื่องความชุกของโรคสมาธิสั้น พบความชุกร้อยละ 3-20 ในประเทศไทย การศึกษาในกรุงเทพมหานครพบความชุกของโรคร้อยละ 3-5 แต่ที่ผ่านมายังไม่เคยมีการศึกษาความชุกของโรคนี้ในภาคใต้มาก่อน

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความชุกและประเภทของโรคสมาธิสั้นในนักเรียนชั้นประถมในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และศึกษาความถูกต้องและความตรงกันของข้อมูลที่ได้จากการทำแบบประเมินพฤติกรรมคอนเนอร์ฉบับย่อระหว่างผู้ปกครองและครูประจำชั้น

วิธีการศึกษา: เป็นการศึกษาแบบตัดขวาง โดยทำการศึกษาในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 15 โรงเรียน นักเรียนที่มีผลคะแนนแบบประเมินพฤติกรรมคอนเนอร์ฉบับย่อหรือ Conners' scale ให้ผลบวก (≥ 12 คะแนน) จะได้รับการคัดเลือกเข้าตรวจวินิจฉัยโรคสมาธิสั้น โดยจิตแพทย์เด็ก โดยใช้เกณฑ์ตาม DSM IV

ผลการศึกษา: จากจำนวนแบบประเมิน 2,539 ชุด มีผู้ปกครองตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 2,293 คน คิดเป็นร้อยละ 90.3 เพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน อายุเฉลี่ยของนักเรียน 7.8 ± 0.5 ปี จากการศึกษาพบว่ามีนักเรียนที่คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมคอนเนอร์ฉบับย่อให้ผลบวก 794 คน (ร้อยละ 35) มีนักเรียน 198 คน ได้รับการสุ่มเพื่อตรวจวินิจฉัยโดยจิตแพทย์ พบความชุกของโรคสมาธิสั้นร้อยละ 8.0 โดยพบประเภท inattentive มากที่สุด (ร้อยละ 3.1) รองลงมาคือ combined (ร้อยละ 2.8) และ hyperactive (ร้อยละ 2.1) ตามลำดับ ($p = 0.9$) พบความชุกในเพศชายมากกว่าเพศหญิงในสัดส่วน 2.3 : 1 ความชุกในนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลและเทศบาลสูงกว่าโรงเรียนเอกชน (ร้อยละ 12.1 และ 6.2 ตามลำดับ) แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.3$) เด็กในกลุ่มที่ทั้งพ่อแม่และครูให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมคอนเนอร์ฉบับย่อ ≥ 12 มีโอกาสเป็นโรคสมาธิสั้นร้อยละ 39.6 ซึ่งสูงกว่าเด็กกลุ่มที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้คะแนน ≥ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.008$)

สรุป: ความชุกของโรคสมาธิสั้นในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับร้อยละ 8.0 โดยพบแต่ละประเภทใกล้เคียงกัน และการที่แบบประเมินพฤติกรรมคอนเนอร์ฉบับย่อให้ผลบวกทั้งในกลุ่มพ่อแม่และครู จะมีความแม่นยำในการวินิจฉัยโรคสมาธิสั้นมากที่สุด

Abstract

Background: Attention deficit-hyperactivity disorder (ADHD) is a disorder in which those who are affected display symptoms of hyperactivity, inattention and impulsivity. Children with ADHD are at risk for academic and social dysfunction. In Bangkok, its prevalence has been reported to be 3-5%. However, its prevalence has never been studied in southern Thailand.

Objectives: To study the prevalence and distribution of subtypes of ADHD in primary school children in Hat Yai, Songkhla, and the correlation of rating scores of the Conners' abbreviated parent/teacher questionnaires between parents and teachers.

Method: A cross-sectional study was performed in first grade students from 15 primary schools in Hat Yai using the Conners' abbreviated parent/teacher questionnaires. Children with positive scores (≥ 12) and their parents were randomized and interviewed by a pediatric psychiatrist using criteria of DSM IV.

Result: 2,539 Questionnaires were sent out of which 2,293 (90.3%) were returned. 1,479 (90.7%) of the children were from private schools and 814 (89.5%) from public schools. The age range was 4.0-9.9 years with a mean of 7.8 ± 0.5 years. Seven hundred and ninety-four children (34.6%) tested positive for ADHD, of whom 198 were interviewed with their parents to confirm the ADHD diagnosis. Forty-six children were proven to have ADHD, giving a prevalence of 8.0%. The prevalence was higher in public schools than private schools but not significantly different (12.1% vs. 6.2%, $p=0.3$). The male to female ratio was 2.3 : 1. Hyperactive, inattentive, and combined subtypes were found to be 2.1, 3.1 and 2.8%, respectively ($p=0.9$). The score of Conners' Abbreviated Parent/Teacher Questionnaires rated by teachers are more correlated with the diagnosis of ADHD than parents but no statistical significance while teachers in public schools are more precised to detect ADHD children than teacher in private schools ($p = 0.03$).

Conclusions: The prevalence of ADHD among school children in southern Thailand was 8.0% and males were predominated. The distribution of the 3 major subtypes was similar. The positive of the Conners' scales by both teacher and parent offers the best panel for diagnosis of ADHD.